

ad 154, ubi etiam pro se allegat plures doctores, inter quos Fagnan., lib. 1 *Decretal.*, in cap. *Ad audientiam* 31, De rescriptis, num. 232, dicens ibi adducere ad id declarationem sacræ congregationis Concilii; qui tamen Fagnanus, si ibi attente legatur cum declaratione dictæ sacræ congregationis, imo et cum declaratione sanctissimi, aperte favet nostræ sententiæ, ipsamque tuetur contra sententiam oppositam defensam a Monacell. et ab aliis supracitatis, ut ubi videri potest, et ea, quæ diximus supra num. 8, adeoque, etc.

(137. Pensionarius, qui habet indultum retinendi pensionem, etiamsi non incedat in habitu et tonsura clericali, et matrimonium contrahat, non censetur dispensatus ad militiam, ad quam si transeat, amittit pensionem, quia talis dispensatio nequit supplere defectum proveniente ex militia, quæ est in diversa specie impedimenti, nempe illius, per quod exercentur, seu exerceri possunt sæva, unde indiget sua speciali dispensatione, alias statim ac afficitur miles, beneficium et pensionem amittit. Rota, *coram Celso*, decis. 69, num. 16 et 17, et num. 22, ubi ampliat locum habere, etiam re integra, antequam sæva exerceat, militiam deserat, et primævum statum reassumat; ita respondit quoque sacra congreg. Concil., *Niciensi*, 19 Decembr. 1648, 18, pag. 563, et tenent card. de Luca, *De pensionibus*, disc. 46, num. 3; Monacell., tom. II, tit. 14, formul. 7, num. 11, et alii passim.

(138. Item pensionario pro obtinenda pensione obstat officium militis levis armaturæ. Sac. cong. Concil., in *Romana Indulti*, 7 Decembr. 1720, ad quem effectum concedi non solet sanatoria. Sac. cong. Concil., d. die ad 2 dub., quam deinde concessit die 22 Mart. 1721. Sic refert Ursaya, 1 *Miscellan. sacro et profano*, lit. P, num. 245.

(139. An, et quando pensionarius teneatur, vel non, pensionem minuere, seu remittere? Vide verb. LOCATIO, a num. 37 ad 47, et sicuti ibi de locatore, discurre hic, salva proportione, de pensionario.

(140. An pensionarius teneatur eodem modo ac beneficiatus, superfluos fructus pensionum in pios usus expendere? Variant doctores. Negat absolute La Croix, l. iv, num. 1157, cum Covarruv., Menoch., Fusc., Vasquez, Ricc., Nald., Gallet., Lugo, Binsf., Redoan., Azor., Reginald., Gigant., Trullenchi, Vallens., Tabern., Leurenio, ibi citatis. At Mastrius, *Theolog. moral.*, disp. 14, num. 77; Thom. Hurtad., *Respons. moral.*, lib. II, num. 649; Molina, tom. I, *De iustitia et jure*, tract. 2, disp. 145, et plures alii affirmant valde probabiliter ad id obligari (26).

(141. Advertendum est, quod pensio reservata clerico habitum, et tonsuram clericalem non deferenti, et etiam carnales

(26) Cum pensiones ex redditibus bonorum ecclesiasticorum, quæ sunt vota fidelium, bona pauperum, patrimonium Christi, pensionariis obveniant,

nuptias cum pluribus successive, aut cum vidua ineunti, amittitur ob transitum ad sæcularem militiam. Sic expresse sacra congregat. Conc., in *Ulixbonen. Orientalis pensionis*, 23 Novemb. 1737. (142. Quod procedit etiam in terminis equitum levis armaturæ custodiæ corporis Summi Pontificis destinatorum, ut resolvit eadem sacra congreg., in *Romana Indulti*, 7 Decemb. 1720. (143. Ad hoc enim, ut pensio retineatur post assumptam sæcularem militiam, necesse est, ut ad id, ultra supradictum indultum, specifica dispensatio obtineatur, ut declaravit eadem sac. congregatio, in *Niciensi*, 19 Decembris 1648, et coram Celso, decis. 69, num. 16, 17, 19 et 22. Nec ad id solet concedi sanatoria. Eadem sacra congregatio, in *d. Romana Indulti*, 7 Decemb. 1720, ad 2 dub., pro equite levis armaturæ, quamvis ipsi postea ex speciali gratia fuerit concessa, die 22 Martii 1621. Vide *Thesaurum Resolutionum S. cong. Conc.*, ad annum 1737, in *d. Ulixbonen. Orientalis pensionis*, ubi ab eminentissimo card. Cavalchino, tunc ejusdem secretario plurima sapientissime ac eruditissime suo more adducuntur ad rem.

(144. Pensionum abolendarum pacta temporanea resignationi beneficiorum, et earundem pensionum reservationibus damnantur et annullantur. Bened. XIV, tom. I, constit. 30, incip. *In sublimi*, § 3. (145. Pensionum abolutiones, et cassationes obtentæ intra sex menses a die captæ possessionis beneficium annullantur. Idem, *ibidem*.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(146. Per promotionem ad episcopatum non modo cessant pensiones, sed et evanescent indultum eas transferendi. Rota, in *Tricaricen. pensionis*, 8 Junii 1735, § 4, *coram eminentiss. Crescent.*, inter impressas, decis. 234, n. 3, et in *Imolen. pensionis*, 21 Junii 1748, § 7, *cor. bon. mem. vicecomit.*

(147. Quod si in Indulto dictum sit: « Decernentes prædicta omnia, et singula, præsentisque litteras, etc., nec non quæ in præmissis facta sunt, aut fieri contigerit, etc., nec etiam per promotionem ad ecclesiam cathedralem, etiam metropolitanam, aut translationem, vel aliam status et personæ vestræ mutationem; » intelligitur Papa fecisse potestatem indultario transferendi pensiones, non obstante promotione ad episcopatum. Rota, in *Imolen. pensionis*, 22 Junii 1748, § 8, *coram bon. mem. vicecomite*.

(148. Quid, si promotio indultario ad episcopatum, in decreto consistoriali dictum sit: « Pensiones annuas quoad viveres obtinere, retinere et percipere, et de illis disponere libere et licite valeres? » Prævaluit opinio, quod his verbis tributa intelligatur facultas retinendi, non item trans-

dubitari non potest, quin illi, quod ipsis superest, in pios usus erogare teneantur.

ferendi pensiones. Vide Rotam, in *d. Tricaricen. pensionis*, 8 Junii 1735, § 4, et plus sequent., *coram eminentiss. Crescent.*, inter impressas, decis. 134, num. 4, et plur. sequent.

(149. Votantes signaturæ justitiæ fruntur indulto transferendi pensiones. Num autem hoc indulto frui possit aliquis de votantibus signaturæ justitiæ, qui sententia judicis ob crimina fuerit relegatus, privatus advocatia consistoriali et clericatu cameræ, ad quem ascenderat, et de quo vivæ vocis oraculo dictum fuerit, *ut in futurum non describeretur in albo prælatorum?* Affirmat Rota, in *Romana pensionis*, 7 Junii 1743, *coram clar. mem. Tanario*, inter impressa, decis. 168, idque ex ea potissimum ratione, quod ille haud desierit esse prælatus.

(150. De eo etiam quæri solet, an sustineatur translatio pensionis ab indultario facta, si pridem is titulari promiserit, se non esse translaturum? Confer. Rot., in *Aretina pensionis*, 16 Junii 1721 et 2 Martii 1722, *coram bon. mem. Gamaches*.

APPENDIX EDITORUM CASINENSIVM.

Hæc insuper in hac materia notasse expediat.

(1. Ac primum, episcopum quod attinet in imponenda pensione, hæc potissimum, ut recte ab illo constituatur, concurrant necesse est.

I. Ut adsit justa causa (pro pensione imponenda) quippe, illa deficiente, invalida haberetur hujusmodi impositio. Garc., *De benef.*, p. 1, cap. 5, n. 296 et 322; Clericat., *De pension.*, discord. 1, n. 14; Vallens., ad Titul. ex. *Ut ecclesiast. benef.*, etc., num. 3; Schmalzgrueber, ad lit. cit., n. 12 (27). Debetque hæc causa exprimi, si non aliunde appareat, eaque probari, alias pensio in fraudem imposita beneficio præsumetur. Schmalzgrueber, *loc. et n. cit.* Hinc card. de Luca, *De pensionibus*, disc. 40, n. 4: « Justa vero causa, inquit, justificanda est aliunde per extrinsecas probationes, neque in hoc defertur ipsius ordinarii assertioni, ex generali propositione, de qua apud Rot., decis. 224, p. 10, recent. *ut prohibitus facere, dicatur etiam prohibitus confiteri*, seu asserere. » Idemque astruit Tondut., *De pension.*, cap. 1, n. 19, in hæc sane verba: « Nec creditur episcopo dicenti, se pensionem reservare ex justa causa; quia quando aliquid fieri non potest sine causa, non creditur asserenti, nisi aliunde causa probetur, ex Regula generali, quod in prohibitis, quando non adest causa, non pro-

(27) Et quidem, Fagnano docente, hæc est differentia inter Papam et episcopum, quia Papa potest reservare pensionem absque eo, quod ullam exprimat causam, cum sit supra omne jus humanum, positivum, et in beneficialibus plenissimam habeat potestatem... episcopus vero hoc non potest sine justa causa, et concernente utilitatem Ecclesiæ; » ad cap. *Nisi essent*, De præben., n. 16 et 17.

(28) Ex doctrina Fagnani « super fructibus bene-

batur, causam adfuisse ex sola prohibiti assertionem. »

II. Quod pensionem reservet clerico, non autem laico; siquidem solas Papa potest conferre pensiones laicis non habentibus primam tonsuram. Sic in terminis clericatus, *De pension.*, discord. 1, n. 23, et communiter DD. Unde de Luca « quamvis, ait, pensio temporale jus super fructibus potius, quam spirituale super beneficio importet, ideoque beneficii substantiam non tangat, neque pensionario in beneficio, ejusque administratione jus tribuat, ac de consequenti laici ex juris communis dispositione vel intentione illius capaces existant; quia tamen ipse Papa de stylo non solet pensiones reservare, nisi pro clericis, talisque in dubio est præsumptio, ubi contrarium expresse non dicat, dictusque stylus per constitutionem S. Pii V in legem positivam transiit, cui dispensare oportet; hinc proinde dictis etiam requisitis concurrentibus, ex quibus episcoporum, aliorumque facultas resultet, non nisi pro clericis id concedendum est, ut inferiores a superiore normam accipiant. » *De pension.*, in *Summa*, num. 5 et 6.

Adeo ut nunc (ut prosequitur Clericatus, *ibid.*, num. 27), « eadem capacitas exigatur in obtinenda pensione, quæ requiritur pro simplici beneficio obtinendo... et per consequens, cum episcopus non possit laico conferre beneficium, ita neque laico valet reservare pensionem. »

III. Ut episcopus in constituenda pensione, consensum ad id beneficiati, seu titularis prærequirat, quippe de jure necessarius. Neque juri pontificio, quo hic consensus requiritur, derogare ullo pacto potest. Cacialup., *De pension.*, q. 5; Gigas, *De pension.*, q. 15; Azor., p. II, l. VIII, cap. 8, q. 6. Hinc Garcias discrimen ponendo inter Papam (nullius consensu indigente), et inferiores collatores beneficiorum, addit, quod « inferior a Papa non possit pensionem imponere sine consensu rectoris beneficii. » *De benef.*, p. 1, cap. 5, n. 319, et est *Comm.* Sufficit autem consensus tacitus, qualis præsumitur ex diuturna observantia factæ solutionis. Leuren., *Forum benef.*, p. III, q. 461; Schmalzgrueber, *loc. cit.*, num. 14.

Casu vero, quo beneficium rectorem non habet, inter se DD. dissident; Garcias., l. et num. cit., putat eo casu pensionem posse imponi, absque eo quod tunc consensus aliquis requiratur (28). Sed Azor., *loc. cit.*; Leuren., *ibid.*, q. 458; Pirrhing ad cit. Titul. ut *Ecclesiast. benef.*, etc., n. 15, et communis aliorum vult, tunc constituendum

ficii vacantis minime potest, episcopus pensionem alteri reservare, quia non est ibi rector, qui possit consentire, ac proinde non potest jus reale ibi constitui... et quod, Ecclesia vacante, fructus minui non possunt. » In cap. *Nisi essent*, De præben., num. 23. Quod idem confirmat, *ib.*, sub. n. 53, afferens ad id Rotæ decisionem. Verum communiter canonistæ tenent contrarium.

beneficio defensorem, qui loco beneficiarii consentiat pensioni: et suadet hoc etiam ratio; quia licet pensionis impositio alienatio proprie non sit, ejus tamen speciem refert, et naturam imitatur. Igitur sicut vacanti beneficio constituendus est defensor, qui consentiat in alienationem, ita constituendus defensor, qui consentiat in constitutionem pensionis in beneficio vacante. Schmalzgrueber 1, et num. cit.

Amplius « si beneficium sit patronatum, episcopus in eo pensionem constituere nequit sine consensu patroni (29): in quo tamen distinguendum videtur inter pensionem, quæ imponitur beneficiario, et ad successorem non transit, et inter eam, quæ imponitur beneficio, et transit ad successorem. Ad primam imponendam, spectato jure communi, et secluso speciali privilegio vel consuetudine, episcopus consensu patroni opus non habet, nisi immoderata sit, et nimis onerosa; tunc enim patronus petere posset, ut exstinguatur, vel ad debitam quantitatem redigatur. Secundam (« *admisso, quod episcopus hujusmodi pensionem constituere possit: vide supra, num. 20 et 21**»), ut rite imponat, consensus patroni eidem est necessarius, nisi forte casu, quo hic ab episcopo requisitus consentire irrationabiliter renuit, et ecclesiæ magna utilitas ita exigit. Ratio est, quia per impositionem pensionis ad vitam beneficiarii duraturæ, solus gravatur beneficiarius, non beneficium, quod proinde æstimabilitatem suam priorem retinet, consequenter nullum patrono fit præjudicium. Contra per impositionem pensionis transitorie ad successorem, oneratur ipsum beneficium, quod proinde, quandiu onus pensionis sibi annexum habet, minus est æstimabile; consequenter patrono fit præjudicium, quippe qui ab eo, quem ad beneficium sic oneratum præsentaverit, gratitudinem minorem sperare potest; atqui opus est consensum exquiri ejus, de cujus præjudicio agitur; igitur in secundo, non primo casu patroni consensus requiritur ab episcopo pensionem constituturo debet. » Schmalzgrueber, *loc. cit.*, num. 15.

Illud hic notandum quod « episcopus non potest, etiam cum consensu sui capituli imponere pensiones beneficiis, easque applicare mensæ suæ aut capitulari; quia sic applicando, auctoritatem præstaret in facto proprio, et suam utilitatem spectante, quod pugnat cum textu Clem. 2, *De reb. eccles. non alienand.* » Schmalzgrueber, *ibid.*, n. 16 (30).

(29) Quoties de Summo Pontifice res est « Consensus patronorum in reservatione pensionis super beneficio de jure patronatus facta per eundem (per Papam) non est necessarius... de stylo tamen curiæ, licet non ad validitatem pensionis, sed ad illius durationem, exigitur consensus patronorum, ea ratione, ne patronus ad egestatem devenit, petens alimenta improbet pensionem, prout advertit Lotter., lib. 1, q. 55, num. 90 et seqq. post Gig. Item in reservatione pensionis super beneficio de jure patronatus, licet necessario non requiratur consensus patronorum, requiritur tamen, quod fiat mentio de jure patronatus laicorum, requiritur enim

IV. « Ut episcopus reservando pensionem in collatione beneficii, et de ea solvenda consensum exigendo a proviso, eidem exprimat, ac nominet personam, ad cujus favorem facit ipsius pensionis reservationem; siquidem si illam non exprimeret, sed diceret, se eam reservare pro persona sibi benevisa, ac quocumque nominanda, reservatio esset invalida, tanquam expresse prohibita, et comprehensa sub casibus Simonie confidentialis, de quibus, in *Const.* 83 S. Pii V, incip. *Intolerabilis*, in qua § 2, damnatur hujusmodi pensionis reservatio, his verbis: « *Itidem, si ordinarius, vel alius collator contulerit antehac, aut conferat in futurum beneficium ecclesiasticum, quovis modo vacans, ea conditione tacita, vel expressa, etc., ut pensionem illi, vel illis, quem, vel quos idem collator... scripto aut verbo jusserit, seu significaverit, persolvat.* » Idcirco ab omnibus episcopis esse omnino abstinendum a reservatione pensionum pro personis nominandis; sed in actu reservationis personam esse exprimendam, advertunt Fagnanus; in cap. *Nisi essent præb.*, n. 36 et 37; Tondu., *De pens.*, cap. 1, num. 16; Garc., *loc. cit.*, num. 314. » Ita Clericatus, *De pens.*, discord. 1, num. 31.

(2) Porro reservatio pensionis fieri potest, tum ante collationem beneficii, tum postquam collatum est; frequentius tamen fieri solet in ipsa collatione. Si imponatur postquam beneficium collatum est, fieri id debet cum consensu ejus, cui collatum est, quia habet jus in beneficio; quippe post collationem beneficium non amplius vacat. Schmalzgrueber, *l. c.*, n. 18.

(3) Illud vero in reservatione pensionis advertas licet « quod sive reservetur in pecunia, sive in quota fructuum super fructibus canonicatus simplicis, non dicitur reservata super distributionibus quotidianis, et proinde pensio imposita in quota, non est solvenda de distributionibus, nam appellatione fructuum non veniunt distributiones quotidianæ, cap. *Licet de præb.*, nec impuntantur in valore beneficii, aut veniunt sub nomine fructuum beneficii... (unde) condemnatus in fructibus, non censetur condemnatus in distributionibus.

(4) « Fallit proposita conclusio, quando omnes fructus canonicatus consistunt in distributionibus quotidianis; tunc pensio reservata super fructibus, debetur ex distributionibus... Hæc sententia valide in jure fundatur, sed hodie non servatur in praxi,

hæc scientia in Papa, cum difficiliter soleat hæc beneficia gravare: fuit resolutum in *Romana pensionis*, 4 Jul. 1601, coram D. Pamphilio. » Ita Ventriglia, *Prax. for. eccles.*, part. II, adnotat. 11, § 1, num. 41.

(50) « Episcopus cum majori parte capituli, et contradicente minori parte, potest statuere, ut quilibet canonicus de suis præbendis conferat alicui pauperi scholari studentem certam quantitatem singulis annis in subsidium. » Abbas, in cap. ult. n. 2, *De iis quæ fiunt a prælat.*, etc. Rebuff., *De privileg. Scholar.*, privileg. 41. Sic Barbosa, *Jus eccles. univ.*, lib. III, cap. 41, n. 59.

nam etiam, quod omnes fructus consistant in distributionibus quotidianis, adhuc nullo casu intelligitur reservata pensio super distributionibus, nisi de illis sit facta expressa mentio in reservatione. » Ventriglia, *Prax. for. eccles.*, part. II, adnot. 11, § 2, n. 18, 19; Lott., *De re benef.*, lib. I, q. 39; n. 30 et 31.

(5) « Adde ad supradicta, nempe, quod pensio simpliciter imposita super quota fructuum canonicatus, non se extendat ad distributiones... Quod si pensionarius in hoc casu agit ad executionem suæ gratiæ, tenetur pro justificatione illius probare, quod exstant tales, ac tales fructus, qui non sunt distributiones quotidianæ, nec ad illas pertinent. » Lott., *l. c.*, n. 35; Ventriglia, *ibid.*, n. 21.

(6) Ulterius pensio imposita super fructibus et redditibus beneficii, non solum non censetur imposita super distributionibus, sed nec super omnibus aliis fructibus incertis, nisi de his fiat expressa mentio. Garc., *De benef.*, part. I, cap. 5, n. 339 et seqq.; Ventriglia, *l. cit.*, n. 22. Neg. comprehenduntur fructus incerti, etsi pensio imponatur superproventibus et emolum. universis. Ventriglia, *ib.*

(7) Jam porro controversiam est « pensionem legitime impositam esse omnino solvendam a beneficiato; pro qua consequenda jura multis modis favent pensionario. Primo, dicunt, pensionem esse *onus reale*, ita communiter DD. Rota, in rec. decis. 176, n. 3, p. 3, et pensionario competere hypothecariam... sed hoc intelligendum est, pensionarium non obtinere hypothecam super ecclesiam, seu beneficium, vel illius prædia; hæc enim vel sunt extra nostrum commercium, vel per titularium aut per Papam minime obligantur. Sed hypothecam istam solum dici constitutam super fructibus beneficii. » Ventriglia, *l. cit.*, n. 34.

(8) Hic notandum est, quando dicitur pensionarius in quasi possessione exigendi pensionem, ad finem, ut omnino, etiam pendente lite, non possit impediri, quin pensiones exigat; et quidem tunc est, quando alias exegit, etiam si semel; per unicum enim actum exactionis inducitur hæc quasi possessio, sicut, et in aliis actibus incorporalibus... » Rota, decis. 396, n. 2, p. 1, divers., et in *Regien. pensionis*, 26 Jul. 1598, coram Ubaldo, in *Cons. pens.*, 4 Maii 1619, cor. D. Ubaldo, Ventrig., *ib.*, n. 56.

(9) « Ampliatur supraposita sententia, ut per unicum actum solutionis acquiratur quasi possessio exigendi pensionem, id procedere, etiamsi solutio facta fuisset metu censurarum. Rota, divers. p. 1, decis. 196, n. 3; Garc., *De benef.*, part. I, c. 5, n. 450, qui post allegatas Rotæ decisiones advertit,

(51) Clericatus, in tract. *De pension.*, discord. 2, num. 6 et seqq., tenet contrarium, nempe quod compensatio, de qua hic supra, minime locum habeat. « Nec est verum, sic ille, quod detur compensatio sterilitatis unius anni cum ubertate annorum antecedentium in fructibus beneficiorum, ob triplicem causam. Una est, quod fructus Ec-

quod solutio facta metu censurarum, præmissa protestatione, illam fieri metu prædicto, non constituit pensionarium in quasi possessione prædicta... Unde si illa (protestatio) non concurrat, quocumque præcedente mandato judicis, etiam sub pena censurarum, sive justo, sive injusto, sive sequantur, sive non censuræ, quia præsumitur obediendi voluntas, merito dicitur acquisita hæc quasi possessio.

(10) « Ampliatur quoque proposita sententia, ut per unicum actum solutionis dicatur pensionarius in quasi possessione exigendi pensionem, id procedere, etiamsi pensionarius esset in quasi possessione exigendi partem pensionis, adhuc censetur esse in quasi possessione respectu totius, et quoad totam pensionem, ea potissimum ratione, quia solvens partem debiti, dicitur agnoscere totum debitum... ut fuit dictum in *Pampilonen. pensionis*, 16 Jan. 1613, coram D. Sacrato... Hoc tamen declaratur communiter habere locum, quando sumus in dubio; secus tamen, si clare constet, titularium voluisse agnoscere debitum pensionis, tantum pro parte soluta; tunc enim pensionarius solum pro eadem parte dicitur in quasi possessione exigendi. » Rota, decis. 547, num. 8, p. 1, in recent.

(11) « Ampliatur etiam, induci quasi possessionem exigendi pensionem per unicam solutionem, etiamsi illa fuerit facta a prædecessore titulari, et non ab ipso possessore, contra quem agitur: decisum per Rotam apud Ludov., decis. 275, et ex aliis relatis per Beltram. » Ventriglia, *l. c.*, n. 59.

(12) Movendum denique, ad hoc ut unica solutio constituat pensionarium in quasi possessione exigendi, de illa debere clare constare, et concludenter probari per plenas probationes, maxime si agitur contra successorem, et qui pensioni non consensit. Ventriglia, *ib.*, n. 63.

(13) Jam vero probationes de pens. solutis per instrumenta, per cedulam Bancariam, nec non per testes fieri possunt. De Luca, *De pens.*, disc. 7, n. 6 et 7. « Quatenus vero testes (nullam exceptionem patientes) bene concluderent, tunc eis deferendum esset, quoniam necesse non est, hujusmodi solutionem (pensionis) justificari per scripturam præcise, sed sequi potest etiam per testes. » De Luca, *loc. cit.*, num. 8.

(14) « Quando titularis amisit omnes fructus unius anni ob incursionem hostium, vel ob sterilitatem, grandines, siccitatem, et similia, si præcedentibus annis habuit uberes redditus, non potest se excusare a solutione, quia debet sterilitatem cum ubertate compensare... Rota, divers. p. 1, decis. 757, n. 3 (31). Prædicta intellige quando fructus beneficii deficiunt ad tempus; quando vero

« cleriæ deputati sunt, ut de anno in annum serviant pro sustentatione rectoris: ideo de præteritis annis nullus potest ab eo petere compensationem, eum factus fuerit dominus ipsorum, et illos vel consumpserit, vel de eis libere dispo-